

ᐅᑦᑎᐅᑦ ᐅᑦᑎᐅᑦ ᐅᑦᑎᐅᑦ ᐅᑦᑎᐅᑦ
Building *Nunavut* Together
Nunavut liuqatigiingniq
Bâtir le *Nunavut* ensemble

HAVAGVIA NUNALINGNIT KAVAMANGIT
NUNAVUT QAPTIRIJIITKUT
ATANNGUJANGIT
HAVAGVIA 2019
UKIUNGANIT TITIQQANGIT

Iluaniittut

Unipkaangit Ministap.....	3
Unipkaangit uvannat Qaptirijinut Atanngujaq.....	4
2019 Ukiungagut Unipkaangit Hulidjuhingit haffumani Nunavut Qaptirijiitkut Atanngujangit Havagviat ...	5
1.0 Nainaaqhimajut haffumani Nunavut Qaptirijiitkut Atanngujangit Havagviat	6
2.0 Ikulahimajut unalu Inuuhirnut Hivuuranairutikhangit Qimilruutinit	6
3.0 Ilauqatigiiktunut Havaqatigiiktut	7
4.0 Katudjiqatigiit unalu Parnautigijangit.....	7
4.1 Katimajit haffumani Kanatamiunut Qaptirijiitkut Atanngujangit unalu Qaptirijinut Kammissinaujut	7
4.2 Kanatamiunut Qaptirijinut Hapummivingit Katudjiqatigiik.....	7
4.3 Kanatamiunut Qaptirijinut Hapummivikhangit Katudjiqatigiik	8
4.4 Nunaqaqaaqhimajut Qaptirijinut Katudjiqatigiit Kanatami	8
4.5 Kanatamiunut Katudjiqatigiit Qaptirijinut Atanngujat	8
5.0 Ikulahimajunut Hapummivikhangit Parnautingit.....	8
5.1 Qaptirijinut Akhaluutinut Himmautakhaq	10
5.2 Qaptirijinut Akhaluutingit Himmautakhat Havaarijakhangit.....	11
6.0 Qaptirijinut Ilihautijut.....	11
6.1 Qaptirijit Ilihautikhangit Ilihaqtangit	12
6.2 Nunaqaqaaqhimajut Qaptirijit Katudjiqatigiit Kanatami Hilarjuarnut Qaptirijinut Akihautijut	14
7.0 Parnaijautingit Qimilurningit	15
8.0 Qaptirinirnut Hapummivikhangit unalu Inungnut Iliharniq	15
8.1 Nunavut Qaptirinirnut Havakti	15
8.2 Qaptirinirnut Hapummivikhangit unalu Inungnut Ilihautiniq.....	16
8.3 Qaptirijinut Hapummivikhangit Ivitaarnirnut Akinahuarniq unalu Tatqiqhiut.....	17
8.4 Qaptirinirnut Hapummivikhanut Uplukhautaata	17
9.0 Kanatamiunut Kataqhimajut Qaptiriji Tunngavingat	18
10.0 Nunallaanmi Ikulahimajut Tammaijaijut 2019 mi	19
10.1 Ikulahimajunit Nalunaijainingit.....	20
10.2 Avvautingit ikulalaaqtut ikulahimajut inuuhuktunit.....	20
10.3 Ilagijajut Ikulahimajunit Tammaijaijut Piqutingit Nalunaijainingit.....	21
10.4 Ilagijajut Ikulahimajut Tammaijaijut Ikinnamik Hunaujut.....	21

10.5 Ilagijaujut Ikulahimajut Tammaijajut Hulivlutik Ihuinaaqhutik.....	22
10.6 Ikulahimajut Ilagijaujut Tuquhimajut.....	23
10.7 Ikulahimajunut Ilagijaujut Aanniqhimagut uvani 2019.....	23
11.0 Ikulahimajut Ingilraningit Kinguani Qangannguqtumi.....	24
11.1 Qaffiujut Ikulahimajut.....	24
11.2 Ikulahimajut Ilagijaujut Aanniqtauhimagut.....	25
11.3 Maningnit Tammaijajut.....	25
11.4 Akiliakhangit Qajagijaujuq.....	26
11.5 Ikulahimajut Tatqiqhiutigut Kinguani Qangaraalungmi unalu 2019 mi	26
12.0 Ikulahimajut Nunalingni.....	27
13.0 Nutqarutaanut.....	28
14.0 Tukiliutingit.....	29

Iluniittut Naahautingit

Naahautaa 1 – Qaptirijnut unalu Inuuhirnut Hivuuranairutingit Ihivriutqangit Iglunut Qanurittunik	6
Naahautaa 2 – Qaptirijnut Akhaluut Himmauhingit Qanurittunut.....	10
Naahautaa 3 – Qaptirijnut Akhaluut Himmauhingit Auladjutingit Takunnaqtuq.....	11
Naahautaa 4 – Ilagijaat Nunallaanmi unalu Nunalingmiujut Ilihautiniq	12
Naahautaa 5 – Nunallaanmi Ilihautiniq Ilihaqtakhat	12
Naahautaa 6 – Nunalingmiujut Ilihautiniq Ilihaqtakhat	13
Naahautaa 7 – Ilagijaat Nunallaanmi Nalunaijainingit uvangit 2010-2019.....	19
Naahautaa 8 – Ikulajauhimagujuk ukunangit Ilagiiktunut.....	20
Naahautaa 9 – Avvautingit haffumani Ikulalaaqtut Ikulajaujut Inuuhuktunmit	20
Naahautaa 10 – Ilagijaat Ikulahimajut Tammaijajut Nanminirijangit Iglungit Ilagiiktunut	21
Naahautaa 11 – Ilagijaat Ikulahimajut Tammaijajut Ikinnameuk Hunaujuq	22
Naahautaa 12 – Ilagijaat Ikulahimajut Tammaijajut Hulivlutik uuminngaluuniit Ihuinaaqhimajut	22
Naahautaa 13 – Ikulahimajaujut Ilagijaat Aanniqhimagut Tuquvluutik	23
Naahautaa 14 – Ikulahimajut Ilagijaujut Aanniqhimagut	23
Naahautaa 15 – Qaffiujut Ikulahimajaujut	24
Naahautaa 16 – Ikulahimajut Ilagijaujut Aanniqtauhimagut	25
Naahautaa 17 – Maningnut Tammaijainiq.....	25
Naahautaa 18 – Akinga Hivuuranarniagut	26
Naahautaa 19 – Avvautingit Ikulahimajut Tatqiqhiutigut Qimilruqtauhimagut.....	26
Naahautaa 20 – Ikulahimajut Nunalingnit.....	27

Unipkaangit Ministap

Ministap munarijakhaat haffumani Nunalingni Kavamangit Havagviata, qujatakhunga takupkarapku tunivlugu hamna Nunavut Qaptirijit Atanngujangit 2019 Ukiungagut Unipkaangit.

Hamna munarijaat unalu ingilravinga haffumani Nunavut Qaptirijinut Atanngujangit Havagviat malikhimajaat Kavamaqput maligautaanit

– Turaaqtavut. Tikinnahuarlugit hivulliqtakhat iluani Turaaqtavut, talvanngat inikhaliurahuaqtavut qaptirijinut hivuuranairutikhangit nunalingni malikhimajainnit.

Ingilrutingit unalu qaptirijit akhaluutingit ihuarijauvallialiqitut himmauhiqtauvlutigliuniit pijumajaugaangat. Huli akhuurahuaqtavut ikajuutikhainit nunaliinnut haffumani qaptirijinut hivuuranairutikhanut ilihautiniq.

Una pittailinahuarniq unalu nutqarahuaqhugit ikulahimajut taamna ihumagijaulluaqtakhaat tuqunahuaqtaililugit, aanniqtailinahuarlugit, ahiruinahuarlugilluuniit nunalingnit. Tahapkuat tammaijaihimajangit uqumaitpallaaqpakkamik nunalingnut, ilagiiktunut, kavamangillu, taimaa pittailinahuaqhuni. Havaqatigihimajavut ikajurahuarlugit qaptirijit ilihautilugit, ingilrutiqarlugit, avatikhangillu ihuaqpiqatumik kiugianganik ikulahimajut qilanaarningit.

Inungnut ilihimajakhaat unalu ilihautinut inikhautikhangit pittiarinahuahugit hamna Nunavunmiut ajurnaittumik ingilrutikhaqaqhutik taimaa ikulahimaittumik-qajagijakhaat aimavingmit, iliharviit, havagviinullu.

Qujagijumajavut Nunavunmi qaptirijiivut ikajuinnaqpakkamik nunalingnut ukiuq atuqhimajavut, malittiaramik havagluaqpakkamiglu ikajurluaramik Nunavunmiunut hivuuranaittumik.

Lorne Kusugak

Ministaujuq, Nunalingni Kavamangit

Unipkaangit uvanngat Qaptirijinut Atanngujaq

Una Nunavut Qaptirijitkut Atanngujangit Havagviat 2019 Ukiungani Titiqqangit ilaliutijangit qaptirijit-ilagijait nalunaijainigut Nunavunmiunut ihuaqhijauvlunilu nalunaitkutaq haffumani Nunavut Qaptirijitkut Hapummivingit Parnaijautingit. Nalunaijainigut kangiqhidjutingit qaffiujut ikulahimajut tammaijaijut unalu akikhangit hivuuranarniagut qaffiujut atuqhimajaat nalunaijainigut kinguani hulidjuhiit naiglinahuarlugit ikulahimajunut tammaijaijut munarinahuarlugillu hivunikhautikhangit haffumani ikulahimajunut pittailinahaqhgut unalu inungnut ilihautikhangit piliriakhait ikajuutauniaramik turaarvigniaqtangit qaptirijinut hivuuranairutikhangit ihumaa luutingit.

Una Nunavut Qaptirijitkut Atanngujangit Havagviat ikajuutikhaat hivuuranairutikhanut avatikhait Nunavunmiunut uvuuna havaakhait upalungaijautikhangit qimilruqtangit, ikulahimajut unalu inuuhit hivuuranairutikhangit qimilruqtaat. Maningit manngit ilaliutaujut niuviqhimajangit munarinahuarlugillu ihumagijaullaqtangit ingilrutikhangit pivikhangillu Haamalautivut Nunallaangillu qaptirijitkut havagviat.

Qaptirinit unalu ikulahimattailiningit hulidjuhiit huli hivulliutiginahuaqpagaat nunamiunut Qaptirijinut Havagviat tamainnut Nunavunmi. Qaptirijit ihumagijaullaqtangit hivuuranaiqtittinahuaqtangit nunaliit taimaa, kihimi tamapta avvautigiiktugut munarittiaqhimajakhavut ikajurahuarlugillu akhuurningit.

Malittiaqhimajavut havakhimmaaqhgut qaptirinirnut ikajurahuaqtavut hivunigivlunillu naiglinahaqhgut tuquhimajut, aanniqhimajut unalu iglungit tammaijaijut ikulahimanniagut.

Apirijatka nunamiunut Nunavunmi uuktuqhimmaaritti ikulahimajunut hivuuranairutitigut nunalingnit. Ikajuutaugami naiglinahuariami ikulahimajut inuuhirnut hivuuranairutitigut tamainnut Nunavunmiunut.

Ted Clouter, CD, CFEI
Nunavut Qaptirijinut Atanngujangit

2019
Ukiunganit
Titiqqangit

HAVAARIJAIT HAFFUMANI NUNAVUT QAPTIRIJIITKUT ATANNGUJANGIT HAVAGVIAT

1027

Qaptirijiitkut Inuuhingillu
Qajangnaiqutingit
Ihivriuttiaqtangit iniqhimajut

73

nit Ikulahimajut
unipkaarijaujut Nunavut
iluani

23

nit qaptirijit ilihautijut

199

nit Qaptirijit ilihaqhimajut
tamainnut Nunavunmi

27%

Mikiglihimajut
unipkaaqqhimajangit ikulahimajut
kinguani qulinit aippaanganianit

33%

Mikiglihimajut ikulahimajunit
aanniqqhimajut uvani kinguani
qulinit aippaanganianit

1.0 Nainaaqhimajut haffumani Nunavut Qaptitijtkut Atanngujangit Havagviat

Una Nunavut Qaptirijtkut Atanngujangit Havagviat (NFMO) auladjutalik maliktangit munarijaulluaqtangit haffumani Qaptirijtkut Hivuranairutikhangit Maligaaq. Una NFMO'ip hivunikhautikhangit ilaliutijaat ajuitpiaqtumik, hivulliutikhangit, munarijakhaallu hapummivikhangit inuuhirnut unalu piqutingillu, naiglinahuaqhugillu hivuranairutikhanut ikulahimajut tammaiijut ihuinaarningit uuminngalu ikajurahuarlugillu maligahuarlugit hivuranaittumik avatikhangit Nunavunmiunut.

Una NFMO qanilrukkut havakhimajut amihuujut ilagiiktunut, huli parnautiqattaqhimmaaqtut tamainnut ilauhimajunut uvani nunalingni, nunallaanmi, Kanatami, unalu hilarjuatigut maligautaanit. Tahapkuat ilauqatigiiktut munarittiaqtangit avatikhangit haffumani NFMO uqaqhutik munaqhiivlutik uvunga timiujunut illittuqhaivlutik qaptirijinut inuuhingillu hivuranairutikhanut iluani nunallaanmi Nunavunmi.

Tamainnut 2019 mi, NFMO havakhimajangit qaptirinirnut unalu inuuhirnut hivuranairutikhanut ihivriurqattaqhutik, ilihapkaivlutik qaptirijinut ilihautikhangit, turaarvigivlugit tunihivlugillu inungnut ilihautikhangit ikajuutikhangit, ilaliutijangillu uqaqhutik munarivlugillu ilauhimajunut. Ikajuqhimavlutik avatikhangit ikajurumavlugit ikulahimajunut ikajuqtut, ikajuqhutik illittuqhaivlutik ikulahimajunit ihivriurqatangit, munarivlugillu ikulahimajunut nalunaijainigut unali ingilrajunut.

2.0 Ikulahimajut unalu Inuuhirnut Hivuranairutikhangit Qimilruutinit

Kinguani ukiungani, 1027 Ikulahimajut unalu Inuuhirnut Hivuranairutikhangit Qimilruutijaat iniqhimajaujut tamainnut Nunavunmi. Titiqqait tunijauvlutik iglup nanminirijaat, hulidjuhikhangillu ihariahungningit ihumagijakhaat malittiaquvlugit Kanatamiunut Qaptirijinut Maligautaa Kanatami. Ikulahimajut unalu Inuuhirnut Hivuranairutikhangit Qimilruutijaat ilagijauvlutik iglunut nunallaanmi, hivulliutigijangillu iglunut taimaa qajagijauulluaqtangit inuuhirnut hivuranairutikhangit, uuminngallu ihumagijauulluaqtakhaat iglulurahuaqtunut. Nalunaijainigut aallatqit qimilruutijakhaat titiraiqhimajuq uvani Naahautaa1 mi:

Naahautaa 1– Ikulahimajut unalu Inuuhirnut Hivuranairutikhanut Ihivriurningit Iglunut Mikhaagut

Ikulahimajut unalu Inuuhirnut Hivuranairutikhanut Ihivriurningit Iglunut Mikhaagut	
Iglu Mikhaagut	Avvautaagut Ihivriurningit (1027 atauttimut)
Katimaviit (iliharvit, nutaqqiqivit, nunalingni katimavit)	27%
Ilitarijaujut havagvit (munaqhiqarvit, munaqtaujut iglungit, itiqtauvit)	3%
Nanminiit (amihuujut katimajut igluit atuqtaunginnaqtut)	4%
Nanminiqaqtut Inmikkut Ikajuut (havagviit)	17%
Niuvirviit (niuvirvit, niuviqtittijuktut iglungit)	27%
Havagvit (hannavit, kaasiliqarvit, alrujaqarvit)	22%
Atauttimut	100%

3.0 Ilauqatigiiktunut Havaqatigiiktut

Hamna hulidjutaulluarivagaat haffumani Nunavut Qaptirijinut Atanngujangit Havagviat ikajuqtuivlutik parnautigivlutik unalu ilauqatigiiktunut huliqatigiikhugit. Havaktit tamaat maliktangit iluani NFMO ilainnaqtaat nalunaitkutikhangit, uqauhiinnaqhugit maligautaat, unalu tamarmik kiuvikhangit munarijakhangillu ilitquhingit tamaita iglunut ikulahimajut unalu inuuhirnut hivuuranairutikhangit.

Una NFMO havaqatigiinginnaqhugit nunallaanmi havaqatigiiktut uvannat Apiqhujiliqijit, Munaqhiliqijitkut, Ilinniaqtuliqijitkut, Inuliqijitkut Havagviat uuminngalu Nunavut Igluliqijirjuatkut, Pilihimat, unalu Nunavut haamalangit. Una parnautigiiktut tamainnut timiujunut taimaa akhuuqhimmiaqtut nakuuqpiagtumik pinahuajuktut haffumani NFMO hivunikhautingit. Una NFMO huli munarinahuaqpagaat pivallialunilu ilagiiktunut ukunannat qaptirijitkut havagviat Nunavut iluani uvuunulu nunallaangit nunalingmiunullu ilihautijut ilihuaqpagaat Nunavunmi Nunalingmiunut Ilihautikhangit Timiqutingit.

4.0 Katudjiqatigiit unalu Parnautigijangit

Una NFMO hulijakhalluaqtut ilagiikhutik amihunut katudjiqatigiingnut ikajuqhugit nunallaanmi hivullitiginahuaqhugit haffumani *qaptirijinut hapummivik*, nalunaiqhiivakhutik ublumimut nalunaitkutikhait ilihautikhangillu amihuujut ilitturvikhangit. Tahapkuat katudjiqatigiit tukiaqhuni hapkuangujut:

4.1 Katimajit haffumani Kanatamiunut Qaptirijitkut Atanngujangit unalu Qaptirijinut Kammissinaujut

Una Katimajit haffumani Kanatamiunut Qaptirijitkut Atanngujangit unalu Qaptirijinut Kammissinaujut (CCFMFC) ilitarijaujut ukpirijauvlunilu ilagiiktut haffumani Kanatamiunut hivuliqtiujut qaujimajangillu haffumani qaptirijinut hivuuranairutikhanut tuluqtautijangit unalu ikajuqhutik qilanaaqtaujut hakugingningit tamainnut Kanatami. Katimajut atuinnaqtangit atauttimuuqtumik aturaaqtakhangillu Kanatamiunut apquhingit uvunga qaptirijinut ikajuutikhangit tuluqtautingit ihumaaluutingillu. Ilainnaqtaat kavamat kivgaqtuujingit tamainnut nunallaanmit, nunalingnit unalu Havagviata Kanatamiunut Angujaktit.

4.2 Kanatamiunut Qaptirijinut Hapummivingit Katudjiqatigiik

Kanatamiunut Qaptirijinut Hapummivingit Katudjiqatigiik (NFPA) hilarjuarmiunut nanminirijaat-manngit maniliuqhimaittullu timiujut, nautkaqtauhimajut uvani 1896 mi, malittiaqtangit tuquttailijut, aanniqtailijut, igluiqtailijut, unalu havaanut tammaqtailijut ikulajunut mikhaagut. Hivunikhautaat ikajurahuqtaangit annainahuaqhutik inuuhirnut naiglinahuaqhutik tammaiainirnut nalunaitkutikhanut, qaujimajangillu, ikpigihungningillu. Una NFPA turaaqttittijut nalunaitkutarnik qaujimajangillu uvuuna avatquttumik 300 nalunaijaivikhangit maligautaat maliktakhangillu, qaujahaqtut, ilihautijut, ihainnaqhutik ikajuriami, unalu ikajurahuqhutik; unalu parnautigivlutik aallanut avvautigijut pijumajainnit hivunikhaliurahuqtunut.

4.3 Kanatamiunut Qaptirijinut Hapummivikhangit Katudjiqatigiik

Una Kanatamiunut Qaptirijinut Hapummivikhangit Katudjiqatigiik (CFSA) maniliurahuangittut timiujut nauhimajuq uvani 1971 mi, ikajurahuahugit qaptirijinut hivuuranairutikhanut atuqhugit ilihapkaijut, hivuuranairniagut ilihautikhangit ilihaqtut, nalunaijaivikhangit titiraqhimajut, unalu ilihaqtunut maningnut ikajuutikhangit.

Una CFSA ihuaqhiriiqhimajaujut ikajurahuahugit qaujiharngit unalu ihuaqhinahuarlugillu ukpiruhuutingit ikulahimajut hapummivikhangit ikulattailinahuaqhgillu, pinahuarlugit utiqattarlugit nalunaitkutaq haffumani ihumagijakhainit, kangiqhittiarnahuarlugit havaqatigilugillu haffumani Kanatamiunut inungnut aulapkaijakhaat nalaumattiaqtumik hivuuranairutikhangit tammaijainahuaqtaililugit inuuhirnut piqutingillu ikulahimajunut.

4.4 Nunaqaqaaqhimajut Qaptirijinut Katudjiqatigiit Kanatami

Una Nunaqaqaaqhimajut Qaptirijinut Katudjiqatigiit Kanatami (AFAC) nautkaqtauhimajut uvani 1991 mi atauttimuugtut timiujut uvannat aviktuqhijamajumi Nunaqaqaaqhimajunut qilanaarniagut unalu qaptirijinut ikajuutikhangit timiujut tamainnut Kanatami. Una Katudjiqatigiit nautkaqhimajut ikajurahuahugit himmahikhangit nalunaitkutaq, ikajuutikhangillu pilimmakharahuarlugit ikajuutikhait, ikajurahuarlugit Kanatamiunut maligautaat qaptirijinut hapummivikhangit, ajuqhautingit, unalu ilinniarniq iluani Nunaqaqaaqhimajut nunaliit Kanatami.

4.5 Kanatamiunut Katudjiqatigiit Qaptirijinut Atanngujat

Nautkaqtauhimajuq uvani 1909 mi, Kanatamiunut Katudjiqatigiit Qaptirijinut Atanngujat (CAFC) avaliqangittut, maniliurahuangittut timiujut inmikkut upainnaqhutik ilagiiktut kivgaqtuijut qaptirijinut havagvit tamainnut nunalingnit. CAFC'p hivunikhautingit katilviujut Kanata'p nunaqutingit, nunallaangit, unalu ilagijaujut katudjiqatigiingnut hilataangillu ilauqatauhimajut pivalliavikhangit inungnut unalu qaptirijinut hivuuranairutikhanut.

5.0 *Ikulahimajunut Hapummivikhangit Parnautingit*

Ilagiiktut haffumani NFMO iniqhimajangit qaptirijinut ingilrutikhangit nalunaijaijut. Iniqhimajaat ilagivluniuk tunijauvlutik ilittuqhaivlutik tatqiqhiutigut unipkaangit uvannat qaptirijinut havagviat pivikhainit parnautikhangit nalunaijaijut titiraqhgugit qanurilinganingit ingilrutikhait havagviita tunijauhimajut. Una manngit ikajuutikhangit ingilrutikhanut ilaliutauhimajut uvannat Kitunuliqaak Qaptirijinut Hivuuranairutikhanut Nunalingni Qaptirijinut Havagviat Ikajuutikhainit Atuagaq. Pivikhangit nalunaijaijut unalu unipkaangit titiraqtauhimajut qaptirijit unalu akhaluutingit qanurilinganingit ikajuqhimajangit qanuq ihumaliuqtakhangit tamainnut ilitquhiita aulattittinirnut upalungaijautikhangit qaptirijinut havagviat humiliqaak ilagijaujukhat ingilrutikhait pigiaqarniqqat. Hamnaujut ilaliutikhainit ingilrutikhait hamnaujut:

- Himmautakhat alaiqhimajut/ahiruqhimajut qaptirijinut hapummivikhangit aannuraangit (atigirjuaq, algautit, kamiit, nahait, taimaittumik)

- Himmautakhat alaiqhimajut/ahiruqhimajut qaptirijinut ingilrutikhangit (tuqhuat, tuqhuanut ilulikhangit, majuraut, huplurvik, atuaqtautit, unalu imautikhanut kuvivingat, taimaittumik)

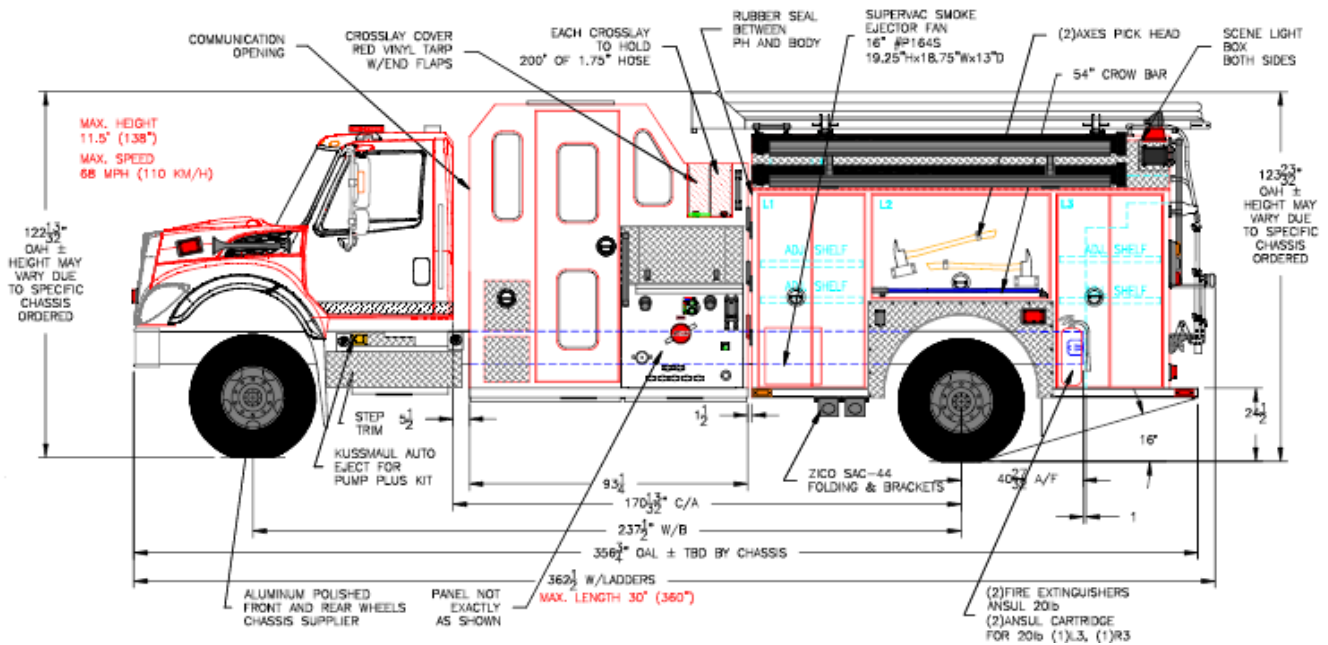

- Himmautakhaat ahiruqhimajut/ihuaqhalaiqpaktut naalautit, uqaluutinnuat, unalu naniruutit
- Himmautakhaat ikajuutikhangit puplautit

5.1 Qaptirijinut Akhaluutinut Himmautakhaq

Una NFMO ikajuqhimajangit Nunallaanmi Qaptirijinut Akhaluutinut Himmautakhaq Piliriakhaq. Una ukiunganit angijaaqtumik maniktautikhangit akhaluutinut himmautakhat tadjamut atuqtangit \$500,000.00 nit ingilrutilik. Qaptirijinut akhaluutit Nunavunmi ilitarijaujut Hiamittaulaittut Ikulanirmut Maligautaanut Kanatamit Maliktangit S-515 naahurijaujut inuudjuhianut 20 nut ukiukhanut. Uvani 2019 mi, qaptirijit akhaluutingit niuviaqtauhimajut nunalingnit Qamanirjuaq Qurluqturmilu.

Naahautaa 2– Qaptirijinut Akhaluutit Himmautikhangit Qanurittuujut

Piksaliuqhimajuaq Qaangani: Qamanirjuaq Nunangani Qaptirijinut Akhaluut tunijaujuq 2019 mi.

5.2 Qaptirijinut Akhaluutingit Himmautakhat Havaarijakhangit

Himmautakhangit havaarijakhangit, uvuuna 2028 mi, pivalliahimajuq uvannat Nunalingni Kavamangit tamainnut nunalingnit qaptirijinut akhaluutingit hivullirijaat ukiungagut qanurilinganingillu. Takunnaqtuq havaarijagut takunnaqtuq uvani Naahaut 3 mi:

Naahaut 3– Qaptirijinut Akhaluutinut Himmautakhat Havaarijakhangit Takunnaqtut

Nunalingni	Ukiunga
Naujaat	2020
Uqhuqtuq	2020
Kugaaruk	2021
Salliq	2021
Sanikiluaq	2022
Iglulik	2022
Qausuittuq	2023
Kangiqtugaapik	2023
Qikiqtarjuaq	2024
Ikpiarjuk	2024
Sanirajak	2025
Talurjuaq	2025
Igluligaarjuk	2026
Tikirarjuaq	2026
Ausuittuq	2027
Mittimatalik	2027
Iqaluit	2028
Kimmirut	2028

6.0 Qaptirijinut Ilihautijut

23 nit nunallaanmiunit unalu nunaqutauningit qaptirijitkut ikajuqtut ilihautikhangit ilaliutaujut uvani 2019 mi. Nunallaanmiut ilihautikhangit ilihahimajaat ilihagtunut atiliuriami uvannat tamainnut nunallaanmi, nunalingmiunit ilihautikhait aallatqiiit qaptirijit ilihagtaujut tamainnit haamat qaptirijit havagvianit. Aallatqiingujut ilihautikhangit qaptirijit ilihagtaujut ilaqatigiiklutik tamainnut Nunavunmi qaptirijit havagviat atuqhugit nanminirijangit ingilrutingit.

Piksaliuqhimaqut Qulaa: Qaptirijit havaqatigiiktut qaptirahuaqtangit akhaluut Qaptirinirnut ilihautivlutik

Tamainnut nunallaanmi, 199 nit qaptirijit ilihagtauhimajuq, angiklivlugillu ajuinningit, ajurnairutingit aallatqiingujut qaptiriliqinirnut ajurnairutingit. Nutaannguqtihugit ilihautikhangit makpiraangit unalu

qunniyaqtakhangit uvannat Hilarjuatigut Qaptirijinut Ikajuutikhait Ilihautikhangit Katudjiqatigiit (IFSTA) turaaqtauhimajut uvunga qaptirijitkut havagviat, iliharutikhangillu angmaumavlutik qaptirijinut ilihautikhangit inmingnut nunalingnit. Tahapkuat ilihautikhangit qunniyaqtakhat unalu makpiraat ilaliutauhimajut uvunga Inungnut Qaptirinirnut Hivuuranairutikhangit unalu Nunalingnit Qaptirijinut Havagviat Tukhiutigijangit Atuagaq.

6.1 Qaptirijit Ilihautikhangit Ilihaqtangit

Qaptirijit ilihautikhangit ilihautangit tunijaujut ukunannat Nunavut Qaptirijinut Atanngujangit Havagviat parnautigijangit ukunannat Nunavut Nunamiuqatigiit Ilihautikhangit Timiqutingit (MTO). Hamna avvautigijangit ilihautikhangit aallatqiingujut uuminngalu naahautingit ilihautit ilihautikhangit tunijaujut tamainnut nunallaanmi uvani 2019 mi, takunnaqtuq uvani Naahaut 4 mi.

Ilaliutijangit ilihautikhangit ilihautit titiraqhimajut uvani Naahaut 4 mi hamnaujuq Nunaqaqaaqhimajut Qaptirijit Katudjiqatigiit Kanatami (AFAC) Hilarjuatigut Qaptirijinut Akihautingit.

Naahaut 4– Ilaliutijangit Nunallaanmi unalu Nunalingmiujut Ilihautikhangit

Iliautijangit Nunallaanmi unalu Nunalingmiujut Qaptirijit Ilihautingit		
Ilihautikhangit	Qaffiujut Ilihaqtakhangit	Qaffiujut Qaptirijit
Nunallaanmi Ilihautikhangit Ilihaqtakhat	9	102
Nunalingmiujut Ilihautikhangit Ilihaqtakhangit	14	97
Atauttimut	23	199

Naahaut 5 tukiqaqhuni avvautingit haffumani nunallaanmi ilihautikhangit ilihautakhat, najugaat, qaffiujut qaptirijit kivgaqtuijut ukunannat NFMO.

Naahaut 5– Nunallaanmi Ilihautikhangit Ilihaqtakhat

Nunallaanmi Ilihautikhangit Ilihaqtakhat		
Ilihautikhaq	Najugaat	Qaffiujut Qaptirijit
Qaptiriji Havakti/Hapummivikhaat Ilihaqtut Katimavlutik	Kangiqliniq	18
NFPA 1035 Qaptiriniq Inuuhirnut Hivuuranairutikhnut Ilihaiji	Iqaluktuuttiaq	14
Qaptirinirnut Ikajuqtut Ilihaiji	Iqaluit	4
Qaptirinirnut Puplautigut Aulattittinirnut A	Panniqtuuq	6
Qaptiriji Ablurvik 1 (1 st ilihautikhaq)	Iqaluit	12
Qaptiriji Ablurvik 1 (2 nd ilihautikhaq)	Iqaluit	10
Qaptiriji Ablurvik 2	Kangiqliniq	15
NFPA 921 Qaptiriniq unalu Qaaqtuinirnut Qimilruqti	Kangiqliniq	16
AFAC Hilarjuarnut Qaptirinirnut Akihautijut	Iqaluit/Nova Scotia	7
Atauttimut		102

Piksa Qulaani: Qaptirinirnut Ilihautijut Havakti illittuqhaijut uuktuinnaqhutik qaujiharniq ihuaqtakhat qaptirijinut akhaluutingit imarmut

Hamnaujut Naahaut 6 takunnaqhuni tukiliuqhimajuq avvautingit najugaanit Nunalingmiunut Ilihautikhat kivgaqtuijangit ukunanngat NFMO, qaffiujut ilihaqtunut ilihaqtahimajut, uqaqhimajuq uvani Naahaut 4 mi.

Naahaut 6– Nunalingmunut Ilihautijut Ilihaqtakhat

Community-Based Training Courses	
Najugaat	Qaffiujut Qaptirijit
Arviat	10
Kinnigait	8
Kangiqtugaapik	7
Salliq	3
Uqhuqtuuq	7
Sanirajak	5
Iglulik	7
Kugaaruk	7
Qurluqtuq	5
Panniqtuuq	9
Mittimatalik	7
Qikiqtarjuaq	9
Sanikiluq	8
Talurjuaq	5
Atauttimut	97

Piksa Qulaani: Malruk Nunavunmiut qaptirijit uukturallittut aturahuarlugit tigumialaaqtangit qaptiraun

6.2 Nunaqaqaaqhimajut Qaptirijit Katudjiqatigiit Kanatami Hilarjuarnut Qaptirijinut Akihautijut

Arvinilik aippaa (7) qaptirijit tamainnut nunallaanmi tikkuqaqtauhimajut kivgaqtuivlutik Ikajuqtigiiktut Nunavunmi uvani 30th alraarutinut Hilarjuatigut Nunaqaqaaqhimajut Qaptirijit Akihautijut, uvani Eskasoni Hivulliujuut Nunaqaqaaqtunut, Nova Scotia mi. Akimanahuaqtinnatik, qaptirijit uuktuqhimmaaqpaktut ikajuqtigiikhutik Iqaluinmi, iniqhimajaat ilihautingit aallatqit pivallianingit, ajuinningit uuktuqhimmaaqtut, ikaarningit akihautijut taimaa aadjikkuhiurahuaqhutik huliningit ikulaqarniqqat. Hamna akimanahuarniup 30 nut nalliutijangit, una AFAC ihumaliuqtangit tamaat akihautijut ikajuqtigiiktut tautuktuujaqtangit 'Akimalluaqtut'. Taimaa, uqaqhutik uvani 2019 mi uqauhingit tautungnaqhuni 'Malittiaqhimajangit, Akhuuqpiaqtut, unalu Inmikkuuqhutik - Uvagut Pukukhimagaptigu'.

Ikaqutigiiikut Nunavunmiujut hapkuangujut:

Britany Aggark – Kangiqhiniq–Ilihaiji
Jollie Enoogoo – Mittimatalik – Hivuliqti
Vincent Inukpak – Qamanirjuaq
Robert Kunilusee – Qikiqtarjuaq
Silasie Nauyuq – Panniqtuuq
Joanathon Ningark – Kugaaruk
Bryan Ukuqtunnuaq – Talurjuaq

7.0 Parnaijautingit Qimilurningit

Nunavut Kavamangit tiguhamangit Iglunut Maliktakhaat Atuagaq uvani Apitilirvik 2018 mi, auladjutigivlugillu iglunut hivuuranairutikhangit maliktakhat (ilaliutijangit ikulahimajuq maligaut kiuvikhangit haffumani nutaamik igluliuqtakhat unalu nutaannguqtiqtangit iglunut havaangit) ingilravlutik uvannat Havagviata haffumani Qaptirijinut Atanngujangit Havagvianut haffumani Hivuliqtuijut Iglungit Aulattittinirnut. Igluliuqhimajut Upalungaijautingit (titiraujaqhimangit unalu ilitturvikhangit) qimilruqtauhimajut hilarjuatigut maligautingit malittiaquvlugit ihumagilugillu nalaumattiaqtumik qajagijakhaat ikulattailinahuariami huliningit. Uvuuna turaaqtauhimajut, upalungaijarningit qimilurningit pilimmakhainirnut Iglunut Malikhimajakhaat Maligaut Apitilirvik 2018 mi ihumagijaujut pitquhirilluaqtangit aulanngittunilu ukunanngat Nunavut Qaptirijinut Atanngujangit Havagviat iniqhimalugit igluliurnirnut havaangit.

8.0 Qaptirinirnut Hapummivikhangit unalu Inungnut Iliharniq

Nunavut Qaptirijinut Atanngujangit Havagviat ikajuqhimajut qaptirijit havagviata takugakhaqaqhutik pivikhangit ikajurahuaqhgut turaarviujakhaat qaptirinirnut hapumminahuarniq unalu inungnut ilihautikhangit katimajunut nunalingnit. Una manngit ikajuutikhangit avatikhangit ilaliutijangit uvuuna Kitunuliqaak Qaptirinirnut Hapummivikhangit Nunalingni Qaptirinirnut Tukhiutijangit Atuagamut.

8.1 Nunavut Qaptirinirnut Havakti

Uvani Taaqhivalirvia 2019 mi, NFMO nakuuqpiaqtumik havaktiqaqtut nutaamik auladjutilihaaqtumik Qaptirinirnut Havakti havaakhangit. Una aturluarnaqtuq havaakhaq munaqhaijangit ilitturvikhangit ihuaqtumik pilimmakhainiq uqarijaujut, uuminngalu ikajuutikhangit turaarvigijangit qaptirinirnut piliriakhat Nunavunmiunut tamainnut nunallaanmi.

Una NFMO pivallialiqhuni Nunavut Inuuhuktunut Ikulahimajunit unalu Ikulapkaihimajut Hapummivikhangit Piliriakhaq (NYFSAP) hivumuuqhimajut hapummivikhangit ikulahimanahuaqtut ilitquhingit nutaqqanut inuuhuktunullu. Ilaliutijangit qaujihaqhimajut ilaliutijangit nalunaiqhiivlutik nutaqqanut inuuhuktunullu ikulapkainahuaqtut, unipkaaqtigivlugit inuuhuktunut ikulapkainahuaqtut, parnautiqaqhutik ihivriutakhangit ingilrutikhangit ikajurnahuarlugit ihuaqtumik hapummivikhangit. Una piliriakhaq aulapkailihaaqhuni iniqhimalugit pilimmakhainirnut piliriakhaq niriugijaujuq uvani 2021 mi.

Una NFMO pivallialihaaqhimajut ihuaqhiuummirahuaqhugillu hamna 'Itqaumajatit Humiliqaak' ilihautjutingit, hivunigijaat ikulahimajunut hapummivikhangit unipkaangit hivumuuqhimajaat inutuqait nunaptingnit. Una ilihautikhat ikulahimanirnut hapumminahuaqtangit ilihautikhangit ilaliutauhimajut nunaptingnit qaptirijit havagviat, munaqhaijut, unalu aallat ikajuqhimajut pijumajaanit inutuqanut hapummivikhangit. Una ihumagijaat ilihautikhangit ilaliutijakhaat nunamiunut inungnut ilihaqhimajut ajuinningillu pigiaqaqhutik 'Itqaumajatit Humiliqaak' ilihautikhangit inutuqarnut iluani nunalingnit. Una ilihautikhaq aullaqtilihaaqhimajangit iniqhimajumik pilimmakharniq ilihautikhangit niriugijaujuq 2021 mi.

8.2 Qaptirirnut Hapummivikhangit unalu Inungnut Ilihautiniq

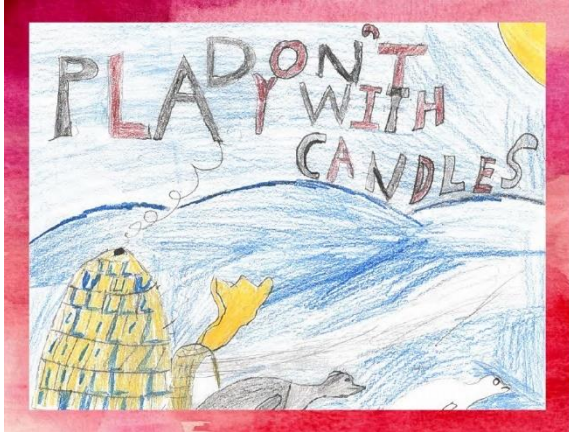
Katimapkaijut ilihaqhutik ukunanngat haamatkunnit qaptirijinut havagviat ikulattailinahuarnirnut unalu inungnut ilihautikhangit ikajuqtigiiktunut tamainnut nunallaanmi. Ilihaqtunut katimapkaijut ilihaqhutik ilihaqhimajut aallatqiinit ikulattailinahuarnirnut qaujiharngit taimaa pilimmakhainahuaqhutik aimavingnit, iliharviit, nunalingnilu. Una NFMO ikajuinnaqtangit akhuuqtangit ilaliutinahuaqhugit ilihautikhangit haffuminngatut Ikulattailinahuarniq Ilihaqtut Katimavlutik

Ikulajunut Inuuhirnullu Hapumminahuarniq Ilihaiji ilihautikhangit, pivikhangit avatikhangillu, unalu manngit ikajuutikhangit qaptirijinut havagviit.

Piksa Haumingni: Malruk qaptirijit unipkaaqtigivlugit ilihautunut ikulattailinahuarniq uvani inungnut iliharniq ilihautijut katimavlutik.

8.3 Qaptirijinut Hapummivikhangit Ivitaarnirnut Akinahuarniq unalu Tatqiqhiut

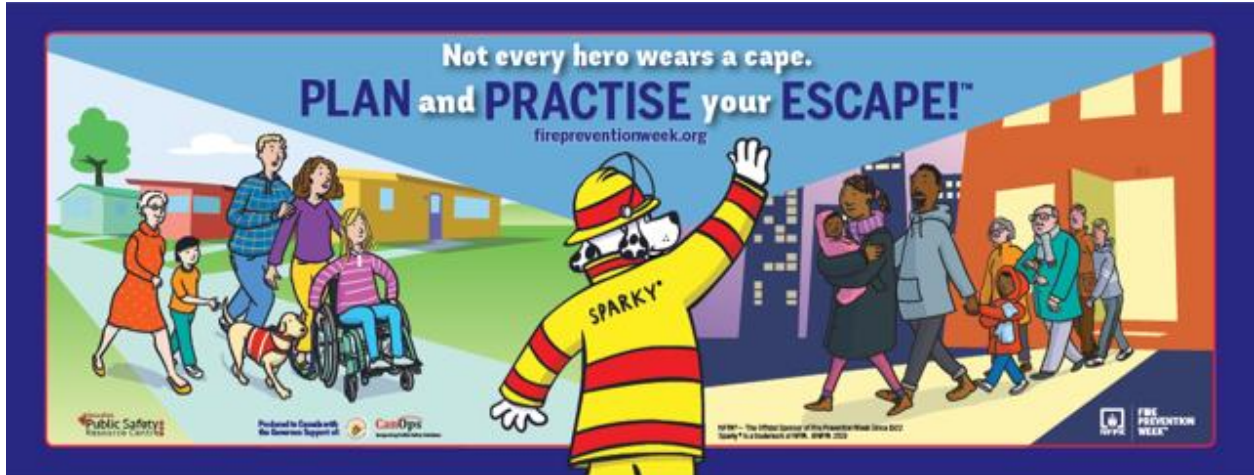
Ilihaqtunut tamainnut Nunavunmi ilauqatauhimajut uvani Ukiungnuraangat Qaptirinirnut Hapummivikhangit ivitaaqtunut akinahuarniq. Titiraujaqhimajangit pukuktauvlutik avvautigivlutik tatqiqhiunmi qaptirinirnut hapummivikhangit hivuuranairutikhangit ilihautikhait hananahuaqhugit ukiunganit aippaanganit Qaptirinirnut Hapummivikhangit Tatqiqhiut. Aippaagunnguraangat, tatqiqhiut tuniqhaivaktut tamainnut nunallaanmi ikajuqtauvakhtutik haamatkunnit qaptirijitkut.

Piksa haumingni: Akimajuq piksa pukuktauhimajuq uvaniinniaqtuq 2020 Nunavunmi Qaptirijitkut Hapummivikhangit Tatqiqhiunmi. Titiraujaqhimajuq taiguaqhimajuq 'Ikummatinit Ulapqijakhaunngittut'.

8.4 Qaptirinirnut Hapummivikhanut Uplukhautaata

Qaptirinirnut Hapummivikhanut Uplukhautaata uvaniittuni Tattiarnaqtuq 6 uvunga 12 nut, 2019 mi hivunigivluniuk, "Tamaat akimajut atuqhimaittut ivjarunmik, upalungaiqhimalutit uuktuqhimmaarlutillu annakhimajuq!" Una hivunikhangit ilitarnaqhuni ilagiiktunut ikajulluaqtangit aimavingit pivallialutik uuktuqhimmaarlutiglu ikulaqarniqqat annaktukhangit upalungaijautingit. Qaptirijit havagviat ikajuqpaagaat ikulahimajunut hapummivikhangit hulidjuhiit nunalingnit haffuminngat: qaptirijit havagviat pulaaqtangit, ikulahimajunut hapummivikhangit ilihautijut iliharvingnit, qaptirijitkut havaktunut angmaumajangit iglukhautingit. Ikulahimajunut hapummivikhangit ilihautikhangit ilaliutauhimajut qaptirijinut ikajuqtaujut NFMO haffumani Qaptirinirnut Hapummivikhanut Uplukhautaata.

Piksa Qulaaniittuq: Una 2019 mi Qaptirinirnut Hapummivikhanut Uplukhautaa takugakhaq taiguaqhimajuq “Tamaat akimajut atuqhimaittut ivjarunmik, upalungaiqhimalutit uuktuqhimmaarlutillu annakhimaluni!”

9.0 Kanatamiunut Katakhimajut Qaptiriji Tunngavingat

Una Kanatamiunut Katakhimajut Qaptiriji Tunngavingat (CFFF) nautkaqhimajuq nanngarivluniuk itqaumavluniuglu qaptirijit tuquhimajut havakhutik ilaliutigivlugillu ikajuutikhangit ihuiluutauhimajut ilagiiktunut. Apitilirvik 2019 mi tautukhimajaat itqaumavluniuk una Hivuliqti Lutie Macpa Mittimatalingmiutaq, ilitarijaujuq uvannat CFFF Itqaumajaujut Itqaqtaujuv uvani Ottawa mi. Taaqhivalirvia 23, 2018 mi, Hivuliqti Macpa kiuhimajuq ikulahimajumik Mittimatalingmi havakhuni, ulruhimaavluni inuuhuiqtuq. Hivuliqti Macpa hivulliujuq qaptiriji Nunavunmi ilitarijauvluni uvani hilarjuarnut ilitaridjutaanut. Minista Nunalingni Kavamangit (CGS) katimaqataujut unalu Nunavut Qaptirijinut Atanngujangit aahiittauq CGS havaktit. CFFF kivgaqtuijut ilaliutijangit Nanngarijaujuq Catherine McKenna, Kanata’p Ministangit Avatiliqinirnut unalu Hilaup Uunnakpallianingit, unalu David Sheen, Angajuqqaangujuq haffumani CFFF.

Piksa Qulaaniittuq: Takunnaqtut qaptirijit nahangit tunijaujut ilagiiktunut tuquhimajut.

Piksa Qulaaniittuq: Hivuliqti Macpa’p atia titiraqhimajuq uvani Kanatamiunut Katakhimajut Qaptirijit Iilitarijaujut Taluani (qulaaniittut)

Piksa Qulaaniittuq: Sheba Macpa, Katakhimajuq Hivuliqti Lutie Macpa nulianga, ilagijaat Mittimatalik Qaptirijinut Hivuliqtinga Jollie Enoogoo unalu qaptiriji Elisha Kasarnak, tunijauhimajuq takunnaqtumik ilitaridjutinit qaptirinirnut nahaq kivgaqtuiju nut uvanngat Kanatamiunut Katakhimajut Qaptirijit Tunngavinga.

10.0 Nunallaanmi Ikulahimajut Tammaijaijut 2019 mi

Uvani 2019, 73 ikulahimajut naunaiqtauhimajut tamainnut nunallaanmi Nunavunmi.

Unipkaaqtauhimajuq *maningit tammaijaijut* akiliqtakhaat ikulahimagamik tamainnut nunallaanmi hamnaujuq \$7,373,765, unipkaarijaujut atauttimut *akiliqtaujuukhaq hivuuranarningit* hamnaujuq \$131,799,100.

Una naittumik angiklivalliajuq aippaanganianit naahautingit unipkaarijaujuq ikulahimajut kihimi ikitqijaujuq qaffiuningit haffumani 125 ikulahimajut qangaraalungmit. Kinguanit ukiunganit, qaffiujut unipkaarijaujut ikulahimajut iluaniittuni 71 nit uvunga 161nut ukiungani. Tukiliutingit ilaliutaujut ikulahimajut nalunaitkutingit qulinit ukiunganit takunnaqtuq uvani Naahau taa 7 ataanittuq:

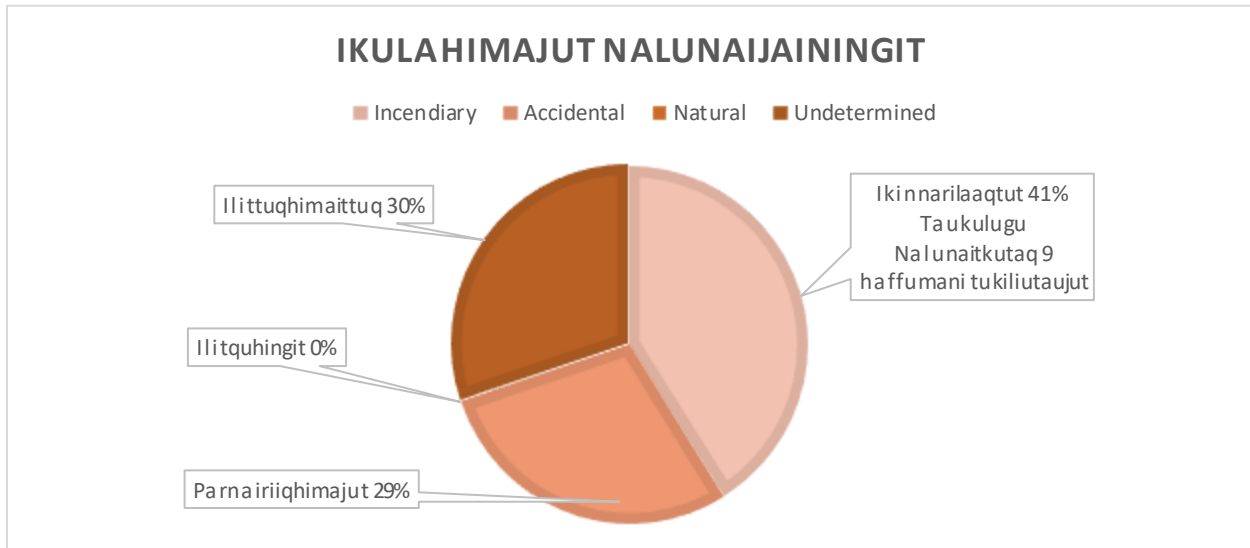
Naahaut 7– Ilagijaujut Nunallaanmi Nalunaijaijut uvanngat 2010-2019

Ilagijaujut Nunallaanmi Nalunaijaijut uvanngat 2010-2019					
Ukiut	Qaffiujut Ikulahimajut	Qaffiujut Tuquhimajut	Qaffiujut Aannihihimajut	Taalat Tammaijaijut Akikhangit	Taalat Akikhangit Hivuuranarningit
2019	73	0	6	\$ 7,373,765	\$ 131,799,100
2018	71	1	8	\$ 26,034,464	\$ 306,796,623
2017	135	4	15	\$ 41,781,679	\$ 406,295,719
2016	115	0	15	\$ 2,928,623	\$ 416,894,831
2015	141	5	18	\$ 44,560,547	\$ 622,154,289
2014	134	1	8	\$ 5,415,166	\$ 403,155,161
2013	161	1	13	\$ 4,386,188	\$ 532,470,260
2012	157	6	20	\$ 16,816,160	\$ 512,205,110
2011	150	0	13	\$ 53,635,747	\$ 502,251,792
2010	121	0	8	\$ 4,018,161	\$ 113,088,910

10.1 Ikuhahimajunit Nalunaijainigut

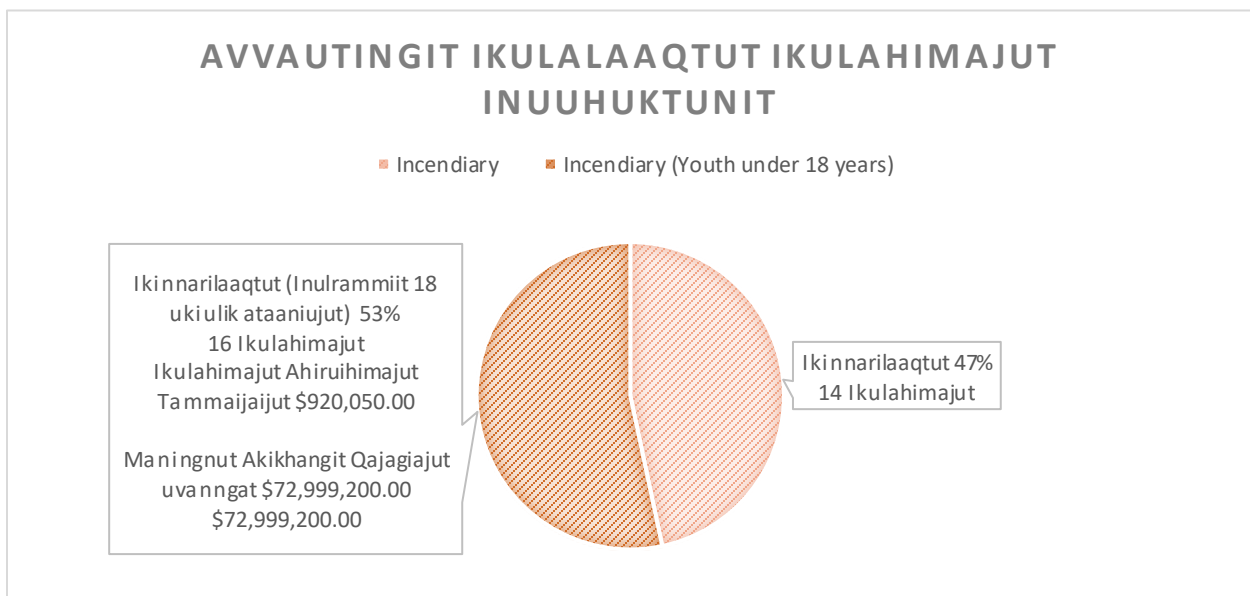
Ikuhahimajunit nalunaijainigut aviktuqhimajut malikhugit hitamaujut hivitujumik ilagijaujut: *pinahuangittunit ikuhahimajut, ikulalaaqtut ikuhahimajut, unalu ihumagijakhaunngittunit ikuhahimajut.* Ilagiikhimajut tukungit unalu atiliuqhimajut malikhimajaujut tamainnut Kanatami uvannat Katimajunut haffumani Kanatamiunut Qaptirijinut Atanngujangit unalu Qaptirijinut Kammissinat, ilaliutijangit Kanatamiunut Maliktakhat Ilitquhingit Ikuhahimajut Tammaiainigut Nalunaitkutingit. Takulugu Naahaut 8 unalu Naahaut 9 naunaittariami.

Naahaut 8- Ikuhahimajut Nalunaijainigut

10.2 Avvautingit ikulalaaqtut ikuhahimajut inuuhuktunit

Naahaut 9 - Avvautingit ikulalaaqtut ikuhahimajut inuuhuktunit

10.3 Ilagijaujut Ikuhahimajunit Tammaiijaut Piqutingit Nalunaijainigut

Naahaut 10 takunnaqtuq ataanittumi, ilagijaat tamatkiqtangit haffumani unipkaarjaujut ikulahimajut piqutingit nalunaijainiq, ilaliutijangit tukiliutaanit avvautijangit maningnit tammaiijaut, maningnit akiliqtakhat qajagijaujut, unalu nalliukumaanmi akikhangit atauttimuqtut nalunaijainigut aallatqiingit.

Naahaut 10– Ilagijaujut Ikuhahimajunit Piqutingit Nalunaijainigut

Ilagijaujut Ikuhahimajunit Tammaiijaut Piqutingit Nalunaijainigut				
Piqutingit Nalunaijainigut	Qaffiujut Ikuhahimajut	Maningnit Tammaiijaut	Maningnit Akikhautingit Qajagijaujut	Nalliukumaatigut Munarijaat
Katimajut	5	\$ 756,000	\$ 116,130,000	\$ 95,600,000
Ilitarijaujut Iglut	0	\$ 0	\$ 0	\$ 0
Aimavingit	24	\$ 3,009,265	\$ 10,340,200	\$ 780,000
Nanminirijangit unalu Inmikkut Ikajuut	0	\$ 0	\$ 0	\$ 0
Hannavit	0	\$ 0	\$ 0	\$ 0
Havagvit	0	\$ 0	\$ 0	\$ 0
Tutquumajangit Piqutingit	21	\$ 3,231,200	\$ 4,517,400	\$ 2,850,000
Avaliqangittuq Piqutingit unalu Agjaqtuijunut Ingilrutingit	23	\$ 377,300	\$ 811,500	\$ 263,000
Atauttimut	73	\$ 7,373,765	\$ 131,799,100	\$ 99,493,000

Naunaitkutaq: Ilangit kavamangit iglungit inmikkut-nalliutivagaat tukiqaqhuni aadjigiinngittut ukunangit maningnut akikhautingit qajagijaujut unalu hapummivikhangit munarijaujut qaffiuningit titiraqhimajut.

10.4 Ilagijaujut Ikuhahimajut Tammaiijaut Ikinnamik Hunajut

Naahaut 11 takunnaqtuq ataanittuni, ilaliutijangit tamatkiumaningit unipkaaqtahimajut ikinnamik hunajut, ilaliutijangit tukiliutaanit titiraqhimajut avvautingit maningnit tammaiijaut, maningnit akiliqtaujuhat qajagijaujut, unalu hapummijaujut maningnut ikajuuhiat munarijaujut atauttumut ikinnamik qanurittumik.

Naahaut 11– Ilagijaujut Ikuhahimajut Tammaijaijut Ikinnamik Hunaujut

Ilagijaujut Ikuhahimajut Tammaijaijut Ikinnamik Hunaujut				
Ikinnamik Hunaujut	Qaffiujut Ikuhahimajut	Maningit Tammaijaijut	Maningit Akiliakhangit Qajagijaujut	Hapummijaujut Munarijaujut
Igagamik Ingilrutingit	10	\$ 632,440	\$ 27,898,400	\$ 15,000,000
Uunaqutingit Ingilrutingit	2	\$ 7,500	\$ 7,500	\$ 0
Ingniqutit unalu Ingilrutingit	4	\$ 213,500	\$ 1,074,000	\$ 0
Alrujaqtunit Atuaqtunit Ingilrutingit	2	\$ 8,025	\$ 1,100,000	\$ 250,000
Aallat Alrujaqtuaqtunit Ingilrutingit	0	\$ 0	\$ 0	\$ 0
Higaaqtunut Pivikhangit unalu Angmaumajut Ikilaaqtut	33	\$ 1,987,850	\$ 76,217,200	\$ 60,780,000
Aktuaqtajut	0	\$ 0	\$ 0	\$ 0
Hunaujut/ilihimajaunngittut	22	\$ 4,524,450	\$ 25,502,000	\$ 23,463,000
Atauttimut	73	\$ 7,373,765	\$ 131,799,100	\$ 99,493,000

Nalunaitkutaq: Ilangit kavamat iglungit inmikkut-hapummijaujut tukiqaqhuni aadjigiinngittut ukunangnat maningnut akikhangit qajagijaujut hapummijaujut munarijaujut titiraqtauhimajut.

10.5 Ilagijaujut Ikuhahimajut Tammaijaijut Hulivlutik Ihuinaaqhutik

Naahaut 12 takunnaqtuq ataaniittuni, ilaliutaujuq tamatkiumajangit unipkaarijaujut hulivlutik ihuinaaqhimajulluuniit, ilaliutijangit tukiliuqhimajuq avvauntingat maningnit tammaijaijut, maningnit akiliakhangit qajagijaujut, unalu hapummijaujut munarijaujukhat hulivlutik ihuinaaqhutigliuuniit.

Naahaut 12– Ilagijaujut Ikuhahimajuq Tammaijaijut Hulivlutik Ihuinaaqhutigliuuniit

Ilagijaujut Ikuhahimajuq Tammaijaijut Hulivlutik Ihuinaaqhutigliuuniit				
Hulivlutik Ihuinaaqhutigliuuniit	Qaffiujut Ikuhahimajut	Maningit Tammaijaijut	Maningit Akiliakhangit Qajagijaujut	Hapummijaujut Munarijaujut
Ikulajaujut	14	\$ 395,600	\$ 26,183,300	\$ 15,000,000
Ikulajaujut (Inuuhuktut <18 ukiunganit)	16	\$ 920,050	\$ 72,999,200	\$ 60,000,000
Ihuinaanngittut	21	\$ 1,656,190	\$ 5,891,100	\$ 780,000
Nanminirijaujut	0	\$ 0	\$ 0	\$ 0
Ilihimannngittut	22	\$ 4,401,925	\$ 26,725,500	\$ 23,713,000
Atauttimut	73	\$ 7,373,765	\$ 131,799,100	\$ 99,493,000

Nalunaitkutaq: Ilangit kavamat iglungit inmikkut-hapummijaujut tukiqaqhuni aadjigiinngittut ukunangnat maningnut akikhangit qajagijaujut hapummijaujut munarijaujut titiraqtauhimajut.

10.6 Ikuhahimajut Ilagijaujut Tuquhimajut

Naahaut 13 takunnaqtuq ataaniittuq, takunnaqtuq avaliqanngittuq ikuhahimajut hulijunit avvautingit piqutingit nalunaitkutangit, ikuhahimajut hunaujuq, unalu ikuhahimajut, taimaa ikuhahimajut, imaittumiglu ihuinaaqtitaunut.

Naahaut 13– Ikuhahimajut Ilagijaujut Tuquhimajut

Ikuhahimajut Ilagijaujut Tuquhimajut									
Piqutingit Nalunaitkutaq	Ikuhahimajut Hunaujut	Ikuhahimajut	Angutit Inirniujut Tuquhimajut	Angutit Nutaraq Tuquhimajut	Angutit Qaptiriji Tuquhimajut	Arnaq Inirniujut Tuquhimajut	Arnaq Nutaraq Tuquhimajut	Arnaq Qaptiriji Tuquhimajut	Atauttimut
Nil	Nil	Nil	0	0	0	0	0	0	0
Atauttimut			0	0	0	0	0	0	0

10.7 Ikuhahimajut Ilagijaujut Aannihihimajut uvani 2019

Naahaut 14 takunnaqtuq ataaniittuq, ahiqanngittumik takunnaqtuq ikuhahimajut qanurilingajaujut avvautainnaa piqutingit ilagijaujut, ikuhahimajut hunanik, ikuhahimajut aannihihimajut, qanurinnamili aannihihimajut.

Naahaut 14- Ikuhahimajut Ilagijaujut Aannihihimajut uvani 2019 mi

Ikuhahimajut Ilagijaujut Aannihihimajut									
Piqutingit Nalunaitkutaq	Ikuhahimajut Hunaujut	Ikuhahimajut	Angutit Inirniujut Aannihihimajut	Angutit Nutaraq Aannihihimajut	Angutit Qaptiriji Aannihihimajut	Arnaq Inirniujut Aannihihimajut	Arnaq Nutaraq Aannihihimajut	Arnaq Qaptiriji Injuries	Atauttimut
Iglumiujut	Iglumiujut Inqilrutingit	Inqilrutingit Ihuinaaqtuq	1	0	0	1	0	0	2
Iglumiujut	Iglumiujut Inqilrutingit	Inqilrutingit Ihuinaaqtuq	3	0	0	0	0	0	3
Tutqumajangit Piqutingit	Ilihimanngit tangit	Ilihimanngit tangit	0	0	1	0	0	0	1
Atauttimut			4	0	1	1	0	0	6

11.0 Ikulahimajut Ingilraningit Kinguani Qangannguqtumi

Ihivriugtangit ikulahimajut nalunaijainingit unalu ingilrajut ilagijaat NFMO ilaliutigiangani hivuuranaittumik avatikhangit Nunavunmiunut ikajuqhutik ajurnaittumik, hivuliqtiuniq, unalu munarijakhangit naiglinahuarlugit pittailinahuarlugillu hivuuranaqtumik pivlutik uvannat ikulahimajut tammaiainingit ihuuluutauhimajut.

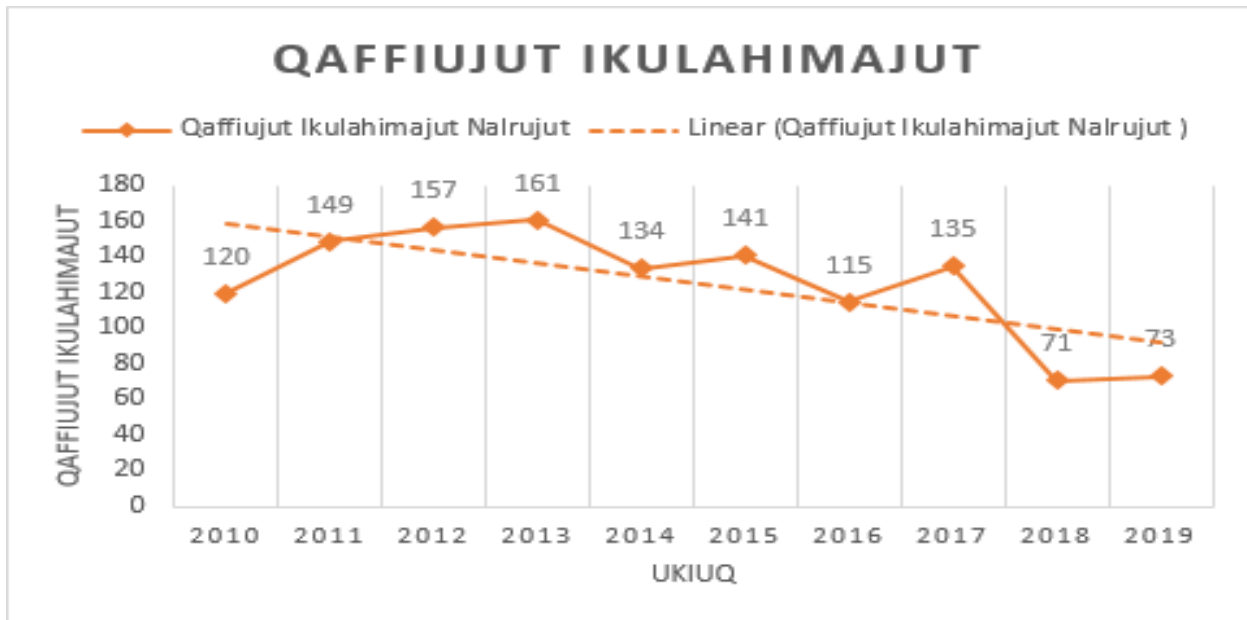
Qaffiujut unipkaarijaujut kinguani 10 nit ukiunganit ikivalliajuq imaatut 27% nit, angiqtaulaaqtut pivikhangit haffuminngat qaritaujait puqtuhilaaqtut iglukhanut tiliugait, ikulahimajunit hapummivikhangit hulidjuhiit, inungnut ilihautikhangit, unalu angklilaaqtumik qaptirijinut ilihautikhangit.

Kihiani 2019 mi tautukhimajaat naiglijauhimajut maningnut tammaiijaut unalu akiliakhangit qajagijaujut unipkaarijaat, atuinnaqtangit maningnit tammaiijangit qangaraalungmi huli taimailiqattaqhimajut kihiani qaffiujut unipkaarijaujut ikulahimajut naiglijauhimajut. Uqaqhimajaujut anginiqhaujut iglungit inulingnit, haffuminngat iliharviit, humiliqaak ikulahimajaujut ikulajunit. Kangiqhijangit unalu uqaqtauhimajut ikulahimajuq nalunaijainingit ingilrajut ikajuqhimajangit NFMO avguijakhaat hivunikhautikhangit unalu ihuaqhijakhaat hivunikhautikhangit ikulahimajunut hapummijakhaat hulidjuhiit.

11.1 Qaffiujut Ikulahimajut

Naahaut 15 takunnaqtuq ataaniittuni, takukhaujuq atauttimut qaffiujut unipkaaqtuuhimajut ikulahimajut kinguani qangaalungni, ilagijaat ingilrajaujut (nalrujut) nalunaijainingit takunnaqtut.

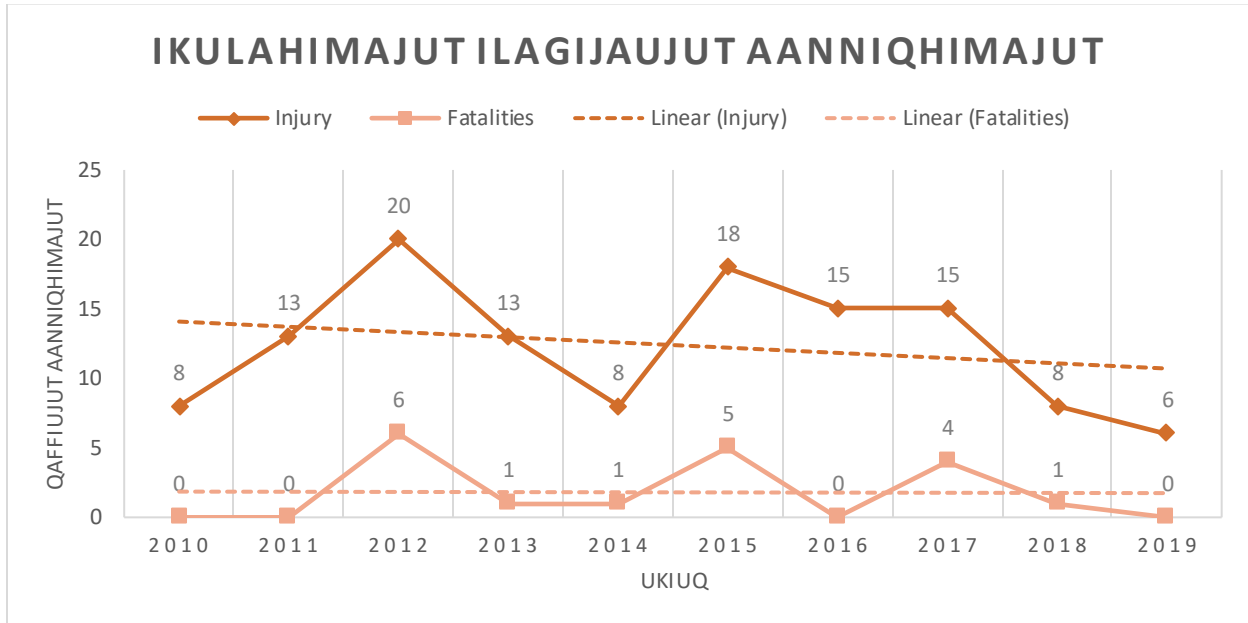
Naahaut 14– Qaffiujut Ikulahimajut

11.2 Ikulahimajut Ilagijaujut Aanniqtauhimajut

Naahaut 16 takunnaqtuq ataaniittumi, takukhaujut atauttimut qaffiujut ikulahimajut ilagijaujut aanniqtauhimajut, tamarmik aanniqtut tuquhimajullu, qangaraalungni, ilagijaujut ingilrajut (nalrujut) tamarmik ilagiiktunut nalunaijainigut takukhaujut.

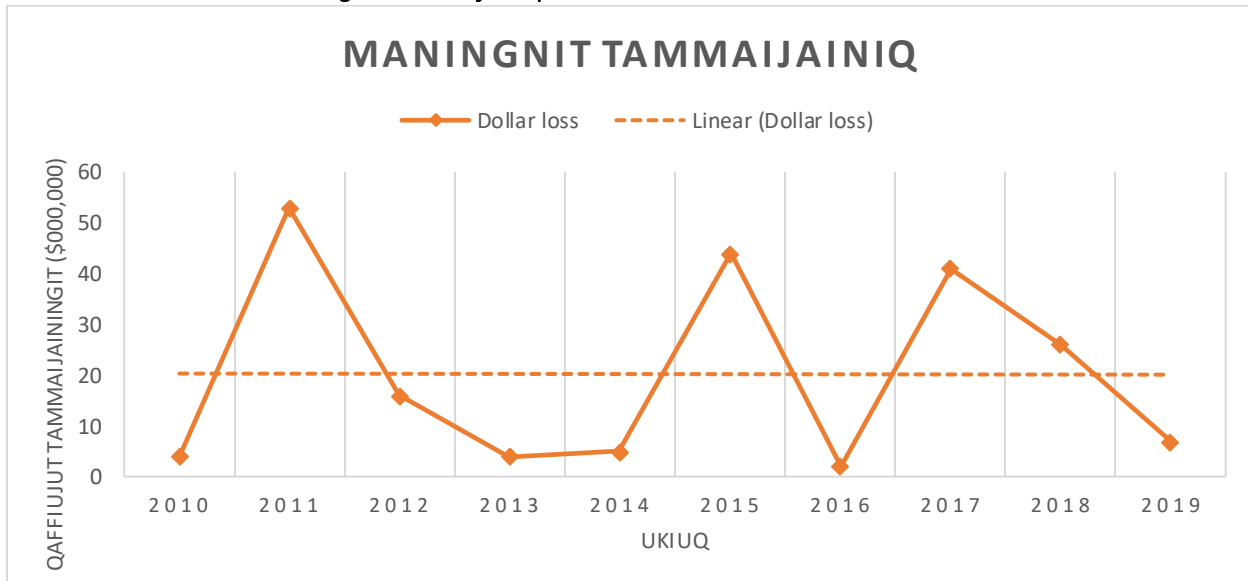
Naahaut 15– Ikulahimajut Ilagijaujut Aanniqtauhimajut

11.3 Maningnit Tammaijaijut

Naahaut 17 takunnaqtuq ataaniittumi, takukhaujut unipkaaqtauhimajut maningnut tammaijaijut kinguani qangaraalungmi, ilagijaat ingilrajaujut (nalrujut) nalunaijainigut takukhaujuq.

Naahaut 16- Maningni Tammaijainiq

11.4 Akiliakhangit Qajagijaujuq

Naahaut 18 takukhaujuq ataaniittuni, takunnaqtut unipkaarjaujut maningnit akiliakhangit qajagijaujuq kinguani qangaraalungmi, ilaliutijangit ingilrajaujut (nalrujut) nalunaijainigut takukhaujuq.

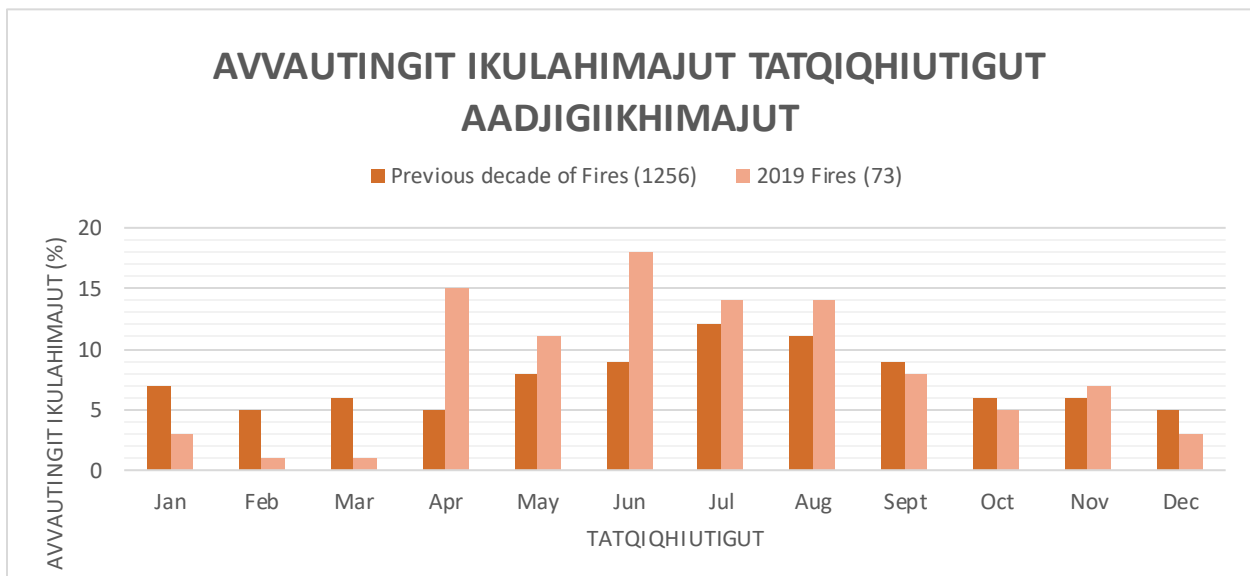
Naahaut 17—Akiliakhangit Qajagijaujuq

11.5 Ikulahimajut Tatqiqhiutigut Kinguani Qangaraalungmi unalu 2019 mi

Naahaut 19 takukhaujuq ataaniittuni, takunnaqtut unipkaarjaujut avvautingit ikulahimajaujut kinguani qangaraalungmi, ilagijaat aadjigiiktumik avvautingit ikulahimajut unipkaaqtahimajut uvani 2019 mi.

Naahaut 18—Avvautingit Ikulahimajut Tatqiqhiutigut Aadjigiikhimajut

12.0 Ikulahimajut Nunalingni

Tamaat ikulahimajut ihivriutqtauhimajut ukunanggat Nu navut Qaptirijinut Atanngujangit Havagviat qilamiuqtumik ikajuqtauhimajunut Nunamiunut *Ikajuqtit*. Una ilagijaat Qaptirijinut Havagviat havaktit

unalu Pilihimat ikajuqhimajaat ihumaliuqhutik qanurilinganingit nanminiqutingillu ikulahimajut. Tamainnut 2019 mit, Ikajuqtut Qaptirijinut Atanngujangit kiuhimajaat uuminngaluuniit ikajuqhimajaat ihivriutqtagit haffumani 73 nit ikulahimajut unipkaaqtauhimajut tamainnut nunallaanmi Nunavunmi, takukhaujuq uvani Naahaut 20 mi.

Piksa Haumingnit: Malruk qaptirijit ilihahimajut ikulahimajumik hulidjuhingit ilihahutik.

Naahaut 19– Ikulahimajut Nunalingni

Ikulahimajut Nunalingni	
Nunaqutaa/Nunallaaq Haamalat	Naahautingit Ikulahimajut
Ikpiarjuk	1
Arviat	4
Qamanirjuaq	6
Kinngait	1
Iqaluktuuttiaq	1
Igluligaarjuk	0
Kangiqtugaapik	0
Salliq	2
Uqhuqtuuq	4
Ausuittuq	0
Sanirajak	2
Iglulik	11
Iqaluit	20
Kimmirut	0
Kugaaruk	2
Qurluqtuq	2
Naujaat	0
Panniqtuuq	4
Mittimatalik	8
Qikitarjuaq	0
Kangiqhiniq	3
Qausuittuq	0
Sanikiluq	0
Talurjuaq	2
Tikirarjuaq	0
Atauttimut	73

13.0 Nutqarutaanut

Una Nunavut Qaptirijitkut Atanngujangit Havagviat ikajuqhimajut pivalliallutiglu iglunut inuuhirnullu hivuuranairutikhanut tamainnut Nunallaanmi Nunavunmi. Malittiaqtangit havaktit munaqhaijangit puqtuhijumik maliktangit ajuinningit upluq tamaat, havakhutik parnautingillu ikajuqhugit amihunit aturaaqtakhangit ihuaqtumik ikajurnaqtumik ihuaqtumiglu upluq tamaat hulijakhait taimaa ilaliutigijaangani hivuuranaittumik avatikhangit Nunavunmiunut.

14.0 Tukiliutingit

Qanuriliuqhimaittumik Ikulahimajuq

Qanuriliuqhimaittumik ikulahimajuq ilagijaujut tamainnut qanuriliuqhimaittumik ilagijaunngittut pinahuaqhimaittumik inungnut hulijunit ikinnahuaqhugu hiaminnahuaqhugilluuniit ikulahimajuq inianit humiliqaak ikulahimajuq ittukhaunngittuq. Hulinahuaqtangit inungnit hulijakhaat ihumaliuqtauhimajuumik uuminngaluuniit kangiqhittiaqhimaittuq angiqtauhimajunmi uuktuutingit itquumajaujut, nalaumattiaqtangit ilagijaujuq ihumagijaunngittuq.

Katimajunut Inulingnit

Iglungit, uuminngaluuniit ilagijaujut humiliqaak, atuqtauvaktangit katimajunut inungnut inukhainut, atuagakhanut, aullaqtukhanut, angaadjuktunut, hulijakhainit, ilihaqtakhangit, ulapqijukhanut uuminngaluuniit hulinahuaqtunut, uuminngaluuniit nirijukhanut imiqtukhanigluuniit. Ilangit hapkuangujut: qunniarviit, angadjuviit, nunalingnit katimaviat, makpiraaqarviit, laisilingnit niuqqarviujut katimavingit, nirriviit, iliharviit, quahjarviit, ulapqiviillu.

Nanminiqutingit Inmikkut Ikajuutikhait Inulingnit

Iglut, uuminngaluuniit ilagijaujut, atuqtauvaktut turaarvikhangit nanminiqutainit uuminngaluuniit tunijauvaktut aittuqtauvaktunullu ajuinningit uuminngaluuniit nanminirijangit ikajuutikhait. Ilangit hapkuangujut; maniqarviit, nuttanit kivjaqtuijut niuvirviit, kiguhiqijit, munaqhiqarviit havagviat, havagviit, unalu piliihimaqarviit.

Maningnut Tammaiijangit Akiliakhaq

Tamatkiumajangit akiliakhangit ahiruqtauhimajuq, maliktangit maningnit, ikulahimajauniagut qanurilingajaujut.

Maningnut Akiliakhangit Qajagijauningit

Tamatkiumajangit akiliakhangit qajagijauningit, maliktangit maningnit, ilaliutijangit *maningnut tammaiijangit akiliakhaq* unalu akiliakhaq haffumani tamainnut piqutingit ilagijaujut.

Ikulahimajuq Hapummijakhaat

Ikulahimajuq hapummijakhaat tukiliutiqaqtuq hapummijakhaat inuuhirnut hivuuranairutikhangillu inungnut piqutingillu ikulahimajunut, ilaliutijangit hanajingit, hapumminahuarniq, inungnut ilihautikhangit, munarilluaqtakhangit, unalu ihivriutqangit.

Ikulalaaqtut Ikulahimajuq

Ikulahimajuq ikittihimajaat inikhanut uuminngaluuniit qanuriliuqhimaqtut humiliqaak qangaluuniit ikulajakhaunngittut.

Havaanut Inulingnit (Puqtuhilluaqtuq Hivuuranarningit)

Iglu atuqtauvaktut katimajunut, igluliuqtut, hanaliurniq, ihuaqhiqangit tutquumajangilluuniit pivikhait parnautikhangillu ilaliutaujut amihunit puqtuhimajuq ikulalaaqtut qagalaaqtut pivikhait, nanminikhanut ilitquhingit, auladjutaujut ikulalaaqtut hivuuranagtumik. Ilangit hamnaujut; angijaaqtumik hannaviit

---

ikulalaaqtumik kuvilaaqtut, angijaaqtumik tutquumajangit hannaviit hivuuranaqtumik ilaliutilik, kuvilaaqtumik hannaviit, muqpaujaliuqarviit, haviqquujaliurviit puqtuhijunit, minguulingnit hiamilaaqtut aulattittijunit, igittakhaujut alilajuliurvit hannaviit.

Hannavit Inulingnit (Hivuuranattiangittut)

Hannavit, uuminngaluuniit ilainnaa, atuqtauvaktut katimajunit, igluliuqtut, hanaliurniq, ihuaqhijangit tutquumajangilluuniit pivikhait parnautikhangillu ilaliutaujut amihunit puqtuhimajut ikulalaaqtut qagalaaqtut pivikhait ilaliutilik amigaittumik 50 kg/m² uuminngaluuniit 1200 MJ/m² natilingnit ilagijunngittut puqtuhijumik hannavit inulingnit. Ilangit hapkuangujut: niglaumajut tutquumaviit, hannavit, ingniqutinut hannavit, ingilrutinut najurvingit, tutquumaviit, unalu qijungnit hannaviit.

Ingniqtirjaujut Inulingnit (Ikittuq hivuuranangittuq)

Hannavit, uuminngaluuniit ilainnaa, atuqtauvaktut katimajunit, igluliuqtut, hanaliurniq, ihuaqhijangit tutquumajangilluuniit pivikhait parnautikhangillu ilaliutaujut amihunit puqtuhimajut ikulalaaqtut qagalaaqtut pivikhait ilaliutilik naittumik 50 kg/m² uuminngaluuniit 1200 mJ/m² natingit iningit. Ilagijaujut hapkuangujut; hannavit, ingniqutinut hannavit, ingilrutinut najurvingit, unalu hannaviit.

Ilitarijaujut Inuqaqtunut

Iglu, ilagijaujurлуuniit, atuqtauhimajut inungnit munarijaujukhat uuminngaluuniit munaqtiqainnaqtut ihumamikkut uuminngaluuniit timikkut ajuqhautijut uuminngaluuniit inungnut munarilaittut, munarilaittut qanurilingajaugamik inmikkut munarilaittut. Ilangit hapkuangujut; munaqtiqainnaqtut inutquaqarviit, itiqtauhimajut, anniaqarviit unalu munaqtaujut aimavingit hiniktarvit ilaqainnaqtut avatquttumik qulinit inungnit.

Niuviqtittijunut Inuqaqtunut

Iglu, ilagijaujurлуuniit, atuqtauhimajut takugakhalingnit uuminngaluuniit niuviqtittijut ihuaqtikhangit, tutquumavingit niuviqtittijunigluuniit. Ilangit hapkuangujut: niuvirviit, takugakhanut tautugviit, niuviqtittijut, hannaviit unalu niqinut niuviqtittijut.

Nanminirijaujuq Ikulahimajuq

Nanminirijaujuq ikulahimajut ikulahimajaujut inungnit pittailinahuaqtangit uuminngaluuniit hulivlutik, hapkuangujut ikittunit, nuna hajuktaujut, anurimik, immakpiaqtumiglu.

Aimavingni Inuqaqtunut

Iglu, ilagijaujurлуuniit, atuqtauhimajut inungnit hinikhutik hinigvit ilaliutauhimajuq kihimi hapummijauhimanngittuq hivunikhaanut munarijaugumik kihimi inmikkut pihimaittuq. Ilangit hapkuangujut: itiqtirvit najurvingit, inugiaktumik itiqtirvit, hiniktarvit, igluit, itiqtirviillu.

Ilittuqhimaittuq Ikulahimajut

Ilittuqhimaittuq ikulahimajut ikulahimajut ihivriuqtauhimaittut uuminngaluuniit qanilrukkut ihivriuqtaunngittut, imaaluuniit ihivriuqtauliqtut, ihuittumik nalunaiqtauhimajut ilittuqhimagiame kinguanut. Ikulahimajuq huli ihivriuqtaulihaaqtumik uvattiagunnguqtumi hivunigivluniuk nalunaiqtaulihaarumiluuniit nutaamik nalunaitkutarmik.